

De Faqta leerlijnen met bijbehorende doelen

Overzicht van de Faqta leerlijnen. Specificatie van de wereldthema's met kern- en leerdoelen uit de jaarplanning schooljaar 2025/2026

Vind ons:

www.faqta.nl

service@faqta.nl

Werken met leerlijnen bij Faqta

De Faqta jaarplanning bestaat uit diverse leerlijnen. Hiermee werkt de school kwalitatief, doelgericht én kerndoeldekkend aan thema's over de wereld en jezelf. Met deze leerlijnen wordt een opbouw gerealiseerd in samenhang en complexiteit. De samenhang is terug te zien, doordat andere groepen ook werken aan hetzelfde thema en is er afstemming tussen de onderwerpen en doelen. De complexiteit is voor elke groep gerealiseerd door een passend leer- en leesniveau. Leerlingen bouwen voort op het geleerde. Eerst dicht bij hun eigen belevingswereld en later in bredere context.

In het onderstaande document staan de leerlijnen van de wereldthema's gespecificeerd*. Binnen de leerlijn wordt voor elke groep het thema beknopt beschreven met zijn eigen kerndoelen en leer- en inhoudsdoelen. Lees hier meer over op bladzijde 16 van dit document.

Inhoudsopgave

Leerlijn: Reizen door de tijd en ruimte	2
Leerlijn: Weer & Seizoenen	4
Leerlijn: Werk & Beroepen	6
Leerlijn: Mens & Natuur	8
Leerlijn: Burgerschap & Maatschappij	10
Leerlijn: Aarde & Wetenschap	12
Leerlijn: Geschiedenis & Tijd	14
Aanvullende informatie over de doelen	16

** Bij deze leerlijnen is een koppeling mogelijk met begrijpend leesonderwijs. Elke wereldthema vanaf groep 4 heeft een bijpassend leesthema. Ga voor een overzicht hiervan naar faqta.nl/jaarplanning*

Leerlijn: Reizen door de tijd en ruimte - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de twee aspecten tijd en ruimte centraal. In de onderbouw maken de leerlingen met verschillende landen of voertuigen, waarbij ze leren over onder andere techniek, cultuur en verkeer. Bij de leerlingen in de bovenbouw staat voornamelijk het aspect tijd centraal. Er is aandacht voor onze geschiedenis en ontdekken de leerlingen kenmerkende aspecten van een tijdvak.

	Op reis (1/2)	Landen (3)	Onderweg (4)
Kerdoelen	47, 48 en 50	34, 38, 39, 43, 47, 48, 49, 50, 52 en 53	35, 40, 41, 42, 44 en 45
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ wat op reis gaan is ❖ reizen over de weg ❖ reizen met de trein ❖ wat een camping is en wat je daar kunt doen ❖ reismogelijkheden in eigen land (bijv. naar het strand/de stad) ❖ welke keuzes je kunt maken als je op reis gaat ❖ hoe je met de boot of het vliegtuig kunt reizen	De leerlingen leren over: ❖ kenmerken van Nederland ❖ Amsterdam en maken kennis met multicultureel Nederland ❖ verschillende eetgewoonten in andere landen in vergelijking met Nederlandse gebruiken ❖ verschillende gerechten ❖ leren kenmerken van verschillende landen: gedag zeggen, de taal en de vlag ❖ onze buurlanden Duitsland en België	De leerlingen leren over: ❖ bouw en werking van een fiets ❖ tandwielen ❖ veilig fietsen in het verkeer ❖ verschillende verkeersborden ❖ modernisering van de auto ❖ regels en gevaren op de weg ❖ hoe vliegtuigen in de lucht blijven ❖ werking van vleugels bij een vliegtuig ❖ het grootste vliegtuig ter wereld

Leerlijn: Reizen door de tijd en ruimte - groep 5 t/m 8

	De prehistorie (5)	Machtsvertoon (6)	Wijdverspreid veroveren (7)	Fabrieken en burgerrechten (8)
Kerdoelen	40, 44, 45, 49, 51, 52 (tijdvak 1) en 53	39, 51, 52 (tijdvak 6) en 53	37, 49, 50, 51, 52 (tijdvak 3) en 53	37, 51, 52 (tijdvak 8) en 53
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ de ijstijden in Nederland ❖ oerdieren ❖ ontstaan van vuur ❖ toendra's ❖ de leefwijze van rendierjagers ❖ de eerste boeren in Nederland ❖ werktuigen ❖ het werk van archeologen ❖ uitdagingen van de eerste boeren ❖ waarom mensen in natuurgoden geloofden ❖ wat hunebedden zijn	De leerlingen leren over: ❖ Nederland als republiek ❖ rijke kooplieden in Amsterdam ❖ handel van de VOC ❖ het leven aan boord van een VOC-schip ❖ het leven van Michiel de Ruyter ❖ slavenhandel van de WIC ❖ de tot slaaf gemaakten in de 17e eeuw ❖ Ketikoti ❖ verschillen tussen arm en rijk in de 17e eeuw ❖ ideeën van Spinoza	De leerlingen leren over: ❖ de drie standen in de vroege middeleeuwen: de geestelijken, de adel en de boeren ❖ het Germaanse geloof ❖ hoe het christendom zich over Nederland heeft verspreid ❖ hoe de islam is ontstaan en zich heeft verspreid ❖ Karel de Grote ❖ het ontwikkelen van het Frankische Rijk ❖ werking van het leenstelsel ❖ de Vikingen en hoe ze leefden	De leerlingen leren over: ❖ Napoleon ❖ de eerste koning van Nederland Willem I ❖ de eerste Nederlandse grondwet ❖ industriële revolutie ❖ verstedelijking rondom fabrieken ❖ technologische revolutie ❖ ontstaan van massaproductie ❖ omstandigheden in fabrieken ❖ afschaffen van kinderarbeid

Leerlijn: Weer & Seizoenen - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de perspectieven natuur, techniek en klimaat centraal. De leerlingen leren onder andere over diverse weersverschijnselen, hoe de kalender werkt en leren ze over de seizoenen. De leerlingen ontdekken hoe het weer en de weersverschijnselen worden gemeten en denken na over de gevolgen van (extreem) weer.

	Wat een jaar (1/2)	Kalenders en feesten (3)	Poepweer (4)
Kerdoelen	37, 38, 40, 41, 42, 43, 46 en 51	37, 38 en 46	34, 41, 42, 43, 46 en 49
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ kalenderstructuren ❖ dagen van de week ❖ maanden van het jaar ❖ delen van een dag ❖ het jaar van de egel, bij en gans ❖ kenmerken van elk seizoen ❖ de zomer ❖ verschil tussen zomer- en wintersport ❖ verschillende feestdagen, zowel Nederlandse als wereldse	De leerlingen leren over: ❖ dag en nacht ❖ de seizoenen en de bijbehorende maanden ❖ kenmerken van een kalender en deze aflezen ❖ geboorte en bijbehorende tradities ❖ afscheid nemen ❖ lente- en zomerfeesten (o.a. Holi, Pasen en Suikerfeest) ❖ herfst- en winterfeesten (o.a. Halloween, Divali en kerst)	De leerlingen leren over: ❖ de seizoenen en waarom we deze hebben ❖ het ontstaan en voordelen van regen ❖ de voordelen en gevaren van sneeuw ❖ het ontstaan en gevaren van onweer ❖ wind, windkracht en gevaren van storm ❖ het weer van vroeger ❖ het weerstation

Leerlijn: Weer & Seizoenen - groep 5 t/m 8

	De kracht van wind (5)	De kracht van water (6)	De kracht van het weer (7)	Weer voorspelt (8)
Kerdoelen	42, 43, 45, 48, 49 en 51	39, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 51, 52 en 53	39, 43, 46 en 49	42, 43, 46, 49 en 51
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ ontstaan van wind door luchtdruk ❖ lagedruk- en hogedrukgebied ❖ begrip windkracht ❖ schaal van Beaufort ❖ het nut van de wind ❖ leuke kanten van de wind ❖ gevaren van de wind	De leerlingen leren over: ❖ verschillende vormen van water (vast, vloeibaar en gas) ❖ waterkringloop ❖ het belang om Nederland te beschermen tegen hoogwater ❖ opwaartse kracht van water ❖ hoe waterkracht dingen in beweging zet ❖ ontstaan van onweer ❖ geleiden van elektriciteit	De leerlingen leren over: ❖ de invloed van de stand van de aarde op de seizoenen en lengte van dag en nacht ❖ ontstaan van neerslag ❖ moessons en sneeuw ❖ bergbeklimmers ❖ gevaarlijk weer zoals tornado's, tropische stormen en supercells ❖ plekken in de buurt van de evenaar: het regenwoud, tropische gebieden en de ABC-eilanden	De leerlingen leren over: ❖ luchtdruk en hoe dit wordt gemeten ❖ verschillende windstromen ❖ Francis Beaufort en hoe hij de schaal heeft bedacht ❖ invloed van de zon op het leven op aarde ❖ ontstaan van neerslag door de waterkringloop ❖ meten van de neerslag ❖ hoe weersvoorspellingen worden gemaakt

Leerlijn: Werk & Beroepen - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de perspectieven aardrijkskunde, mens en samenleving. De leerlingen leren onder andere over samenwerken met elkaar, maar ook het samenwerken tussen landen. Ze maken kennis met verschillende beroepen, werkzaamheden en sectoren.

	Aan het werk (1/2)	Werken dicht bij huis (3)	Een team, een taak (4)
Kerdoelen	35 en 47	34, 37 en 47	35, 36, 37, 38, 47 en 51
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ wat werk is en waarom mensen werken ❖ welke werkplekken er zijn ❖ verschillende beroepen op straat en welke belangrijke taken zij hebben ❖ welk werk nodig is voor het eten op je bord ❖ bijzondere beroepen zoals profschaatster, dierenverzorger en de musicalster	De leerlingen leren over: ❖ waarom mensen werken ❖ hoe verschillende werkweken eruitzien ❖ wat een eigen bedrijf is en hoe je deze begint ❖ werkzaamheden ten aanzien van het verzorgen van anderen ❖ praktische beroepen; werken met je handen	De leerlingen leren over: ❖ de samenleving in de steentijd ❖ de samenleving nu ❖ hoe mensen een bijdrage leveren aan de samenleving ❖ het belang van een goede leider ❖ verschillende soorten leiders ❖ rolverdelingen in een groep ❖ de samenwerking en rolverdeling bij de roeisport ❖ hoe het leger samenwerkt voor onze veiligheid ❖ samenwerking tussen mensen en dieren ❖ acties waarbij mensen elkaar helpen

Leerlijn: Werk & Beroepen - groep 5 t/m 8

	Bijzondere beroepen (5)	Van boer tot piloot (6)	(Samen)werken in Europa (7)	Eerlijk verdeeld? (8)
Kerdoelen	34, 36 en 47	35, 47 en 51	36, 37, 47, 49 en 52	35, 37, 47, 49 en 52
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ waarom mensen werken ❖ waarom werken nodig is om onze samenleving draaiende te houden ❖ verschillende beroepen die zorgen voor een prettige en schone leefomgeving ❖ verschillende medische beroepen ❖ verschil huisarts en ziekenhuis ❖ de brandweer ❖ de politie ❖ de meldkamer	De leerlingen leren over: ❖ de landbouwsector ❖ verschil tussen glastuinbouw, akkerbouw en veeteelt ❖ FrieslandCampina ❖ verschillende soorten industrie ❖ de industriële revolutie ❖ de fabrieken Unilever en Philips ❖ verschillende vormen van transport ❖ logistiek ❖ bedrijven in de commerciële sector ❖ wat diensten zijn ❖ wat winst maken betekent ❖ hoe je een eigen bedrijf start ❖ stichtingen en donaties	De leerlingen leren over: ❖ de Europese Unie (EU) en welke landen lidstaten zijn ❖ samenwerking binnen de EU ❖ regels en afspraken binnen de EU ❖ vrij verkeer van goederen ❖ makkelijke handel binnen de EU ❖ vrij verkeer van mensen ❖ begrip (arbeids)migratie ❖ gastarbeiders in Nederland	De leerlingen leren over: ❖ de verdeling van rijkdom en welvaart in de wereld ❖ wat natuurlijke bronnen zijn ❖ de verdeling van natuurlijke bronnen in de wereld en de gevolgen hiervan ❖ de verdeling van voedsel in de wereld en de gevolgen hiervan ❖ de organisatie Fairtrade ❖ verdeling van kinderrechten in de wereld ❖ recht op onderwijs

Leerlijn: Mens & Natuur - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de perspectieven natuur, mens en samenleving. De leerlingen leren onder andere over de zorg voor onze planeet met de dieren en planten. In groep 5 ligt de nadruk op de zorg van jezelf en je eigen lichaam. In groep 7 en 8 staat geschiedenis, de mens en samenleving centraal.

	Alles groeit (1/2)	Dieren om ons heen (3)	Groeien en bloeien (4)
Kerdoelen	39, 40, 41, 42, 47, 48 en 49	34, 35, 40, 41, 44 en 45	34, 40, 41, 43, 44 en 45
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ groeien en veranderen ❖ verschillende manieren waarop planten groeien ❖ groeien van steden ❖ verschillende manieren waarop dieren groeien ❖ verschillende soorten eieren ❖ de blauwe vinvis ❖ groei van mammoetbomen ❖ metamorfose van rups tot vlinder ❖ zeeschildpadden ❖ zeepaardjes ❖ ecosystemen ❖ voedselketen ❖ balans in de natuur ❖ schimmels	De leerlingen leren over: ❖ (bijzondere) huisdieren en de verzorging ervan ❖ ongewenste en nuttige huisdieren ❖ dieren in de tuin ❖ rol van bijen en vlinders bij de bestuiving van planten ❖ vogels ❖ vogeltelling ❖ de boerderij en de boerderijdieren ❖ zuivel en het transport ❖ dierenwelzijn	De leerlingen leren over: ❖ zaden en bollen ❖ planten en zaaien ❖ de fases van groei bij een plant ❖ verschil tussen zoogdieren en dieren die eieren leggen ❖ zwangerschap ❖ ontwikkeling van een baby in de buik van hun moeder ❖ hoe je groeit en kenmerkende aspecten daarvan ❖ ontwikkeling in de hersenen

Leerlijn: Mens & Natuur - groep 5 t/m 8

	Op het menu (5)	Het rijk van planten en dieren (6)	Stad en land (7)	De wereldoorlogen (8)
Kerdoelen	34, 35, 40 en 53	40, 41, 43, 44 en 49	36, 47, 50, 51, 52 (<i>tijdvak 4</i>) en 53	51, 52 (<i>tijdvak 9</i>) en 53
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ verschillende voedingsstoffen zoals bouw- en brandstoffen ❖ voedselallergie ❖ beschermingsstoffen ❖ balans in je voeding door gevarieerd eten ❖ waarom we graag suiker en vet eten ❖ trucs die supermarkten gebruiken om de consument te verleiden tot meer aankopen ❖ het zintuig proeven ❖ verschillende diëten	De leerlingen leren over: ❖ de groepen van het plantenrijk met kenmerkende aspecten ❖ onderdelen van een zaadplant ❖ hoe een plant aan voedsel komt ❖ hoe fotosynthese werkt ❖ hoe planten zich verspreiden en groeien ❖ hoe planten zich aanpassen aan het klimaat ❖ de groepen van het dierenrijk ❖ de opbouw en functies van een inwendig skelet ❖ hoe dieren zichzelf beschermen ❖ waarom en hoe dieren partners zoeken ❖ wat een biotoop is ❖ hoe dieren zich aanpassen aan hun omgeving	De leerlingen leren over: ❖ de eerste kruistochten ❖ komst van de boekdrukkunst ❖ het Nederlandse schrift ❖ het drieslagstelsel ❖ het ontstaan van steden ❖ de vorming van gilden ❖ ontstaan van de Hanzesteden ❖ de komst van het handelsschip de kogge ❖ stadsrechten en het stadsbestuur ❖ middeleeuwse straffen ❖ het leven van graaf Floris V	De leerlingen leren over: ❖ de Eerste Wereldoorlog ❖ de crisisjaren (de beurskrach) ❖ hoe Hitler in Duitsland aan de macht kwam ❖ de Tweede Wereldoorlog ❖ antisemitisme ❖ de Holocaust ❖ concentratiekampen ❖ het leven van Anne Frank ❖ de machtsblokken in de Tweede Wereldoorlog ❖ de bevrijding ❖ de oorlog in Nederlands-Indië

Leerlijn: Burgerschap & Maatschappij - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de perspectieven mens en samenleving en sociaal-emotionele ontwikkeling centraal. De leerlingen richten zich in de onderbouw in de eerste plaats op de sociaal-emotionele ontwikkeling van henzelf en anderen om hen heen. In de midden- en bovenbouw wordt dit perspectief groter, waarbij de leerlingen leren over de rechten en regels van mensen en de organisatie van onze rechtsstaat.

	Samen spelen, samen delen (1/2)	Wat vind jij? (3)	Jezelf zijn (4)
Kerdoelen	34, 36 en 37	34, 36 en 37	34, 36, 37 en 38
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ wat een vriend is ❖ hoe je vrienden kunt maken ❖ wat iemand een goede vriend maakt ❖ hoe je met een vriend omgaat ❖ wat het betekent om de baas te spelen ❖ afspraken maken om ruzie (tijdens het spelen) te voorkomen ❖ eerlijk omgaan met elkaar ❖ eerlijk kunnen delen	De leerlingen leren over: ❖ wat hersenen, zintuigen en zenuwen zijn en hoe deze samenwerken ❖ dat we in staat zijn te denken en ergens wat van kunnen vinden ❖ emoties ❖ hoe emoties een mening sturen ❖ het onderbouwen van een mening ❖ wat meningsverschillen zijn ❖ verschillende regels op school ❖ verschillende regels voor ons allemaal	De leerlingen leren over: ❖ identiteit ❖ verschillende soorten gezinnen ❖ diversiteit (van buiten en binnen) ❖ inleven in anderen ❖ waarom het belangrijk is om je in te leven in anderen ❖ respect ❖ waarom je respect voor elkaar moet hebben ❖ wat pesten is ❖ hoe je oog voor elkaar kunt hebben

Leerlijn: Burgerschap & Maatschappij - groep 5 t/m 8

	Leven in vrijheid (5)	Wat een regel (6)	Onze democratie (7)	De toekomst van Nederland (8)
Kerdoelen	3, 6, 34, 35, 36, 37, 39, 47 en 53	3, 6, 34, 35, 36, 37, 39, 47 en 53	36 en 37	3, 6, 34, 35, 36, 37, 39, 47 en 53
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ regels en afspraken, bijv. op school of thuis ❖ hoe je elkaar kunt steunen ❖ dat organisaties (bijv. de Voedselbank) mensen ondersteunen ❖ pesten en discriminatie ❖ elkaar ongelijk behandelen ❖ vooroordelen ❖ rolpatronen jongens en meisjes ❖ gender ❖ de Grondwet over gelijke rechten ❖ Aletta Jacobs ❖ feestdagen voor verbinding ❖ democratie ❖ monarchie ❖ organisatie van het bestuur van Nederland	De leerlingen leren over: ❖ waarom er regels zijn ❖ wat de gemeente is en doet ❖ de baas van Nederland ❖ Marga Klompé ❖ inzicht in het belang van regels en afspraken ❖ het belang van de Grondwet ❖ vrijheid, gelijkheid en solidariteit ❖ de demografie van Nederland ❖ rekening houden met elkaar ❖ onderbouwen van een mening ❖ demonstreren ❖ rol van journalisten in de rechtsstaat	De leerlingen leren over: ❖ meningen en meningsverschillen ❖ debatteren ❖ stellingen en argumenten ❖ landelijke en lokale politiek ❖ wat een dictatuur is ❖ wat een democratie is ❖ Thorbecke ❖ de komst van de Grondwet ❖ vrijheid van meningsuiting ❖ discriminatie ❖ vechten voor de vrijheid ❖ slavernij verleden Nederland ❖ opkomen voor gelijke rechten en de rol hierbij van Anton de Kom en Aletta Jacobs ❖ actie voeren	De leerlingen leren over: ❖ invloed van wetenschap, techniek en politiek op de toekomst ❖ kenmerken van een democratie ❖ opkomen voor rechten ❖ discriminatie ❖ racisme ❖ het maken van een wet ❖ rechtsstaat ❖ rechtspraak in Nederland ❖ de politiek; lokaal, landelijk en Europees niveau ❖ politieke partijen ❖ oprichten van een politieke partij en verkiezingen

Leerlijn: Aarde & Wetenschap - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan de perspectieven biologie, wetenschap, klimaat en technologie centraal. De leerlingen leren alles over onze aarde, zowel van binnen als buiten. De leerlingen verdiepen zich, op hun eigen niveau, in verschillende technieken, natuurkrachten en uitvindingen. De leerlingen denken ook na over de impact van het gebruik van spullen en/of brandstoffen.

	Oh dat zit zo! (1/2)	Aardig voor de aarde (3)	Uitzoeken maar! (4)
Kerdoelen	42, 43, 44 en 45	39, 40, 47 en 49	39, 41, 42, 44, 45, 48, 49, 52 en 53
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ wind en windkracht ❖ hoe wind iets kan laten bewegen en energie kan opwekken ❖ bruggen ❖ de kracht van water ❖ verschil tussen drijven en zinken ❖ verschillende soorten technieken bij magneten, de wip en zwaartekracht ❖ verschillende soorten gereedschap ❖ verbindingen en constructies met het bouwen van een muur en de werking van het scharnier	De leerlingen leren over: ❖ hoe we op aarde kunnen leven ❖ hoe mensen voedsel kunnen verbouwen ❖ op welke manier mensen spullen van de aarde kunnen gebruiken ❖ hoe mensen zuinig met de spullen kunnen omgaan ❖ afval scheiden ❖ de compost ❖ hergebruiken van spullen ❖ het eco-huis	De leerlingen leren over: ❖ soorten bruggen ❖ zwaartekracht op een brug ❖ hoe tegengewichten werken ❖ Isaac Newton ❖ hoe bepaalde krachten invloed hebben op elkaar ❖ de technologie van een tablet ❖ verschillende vormen van (oude) energie met de voor- en nadelen ❖ welke nieuwe vormen van energie er zijn met de voor- en nadelen ❖ plastic afval en de plastic soep ❖ oplossen van milieuproblemen

Leerlijn: Aarde & Wetenschap - groep 5 t/m 8

	De aarde van een afstand (5)	Het milieu op aarde (6)	De allerkleinsten op aarde (7)	De aarde in beweging (8)
Kerdoelen	35, 39, 46 en 49	35, 39, 40, 44 en 49	40 en 51	35, 39 en 44
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ kenmerken van de aarde ❖ veranderingen op aarde ❖ Isaac Newton en zwaartekracht ❖ ontstaan van het eerste leven op aarde ❖ hoe ruimtevaartorganisaties onderzoek doen naar buitenaards leven ❖ het zonnestelsel en welke planeten hier deel van zijn ❖ het planetarium ❖ onderzoeken die in en naar de ruimte worden gedaan ❖ de raket en stuwkracht ❖ ruimtereizigers	De leerlingen leren over: ❖ het verschil tussen natuur en milieu ❖ het verschil tussen ongerepte en aangelegde natuur ❖ invloed van de mens op de leefomgeving van dieren in Nederland ❖ de biodiversiteit ❖ de voedselketen ❖ wat herbivoren, carnivoren en omnivoren zijn ❖ organisaties die meewerken aan natuurbescherming ❖ het natuurlijke broeikaseffect ❖ het versterkte broeikaseffect en CO₂-uitstoot ❖ de ecologische voetafdruk ❖ de werelddoelen	De leerlingen leren over: ❖ micro-organismen ❖ Anthoni van Leeuwenhoek ❖ werking van een microscoop ❖ schimmels ❖ eetbare schimmels ❖ bacteriën ❖ goede en slechte bacteriën in ons lichaam ❖ de pest en andere ziektes die vroeger veel voorkwamen ❖ het afweersysteem ❖ vaccins	De leerlingen leren over: ❖ hoe de dwarsdoorsnede van de aarde is opgebouwd ❖ aardplaten ❖ platentektoniek ❖ Pangea ❖ hoe aardbevingen ontstaan ❖ hoe vulkaanuitbarstingen ontstaan ❖ de vulkaanuitbarsting in Pompeï ❖ hoe hooggebergten ontstaan ❖ hoe natuurkrachten zorgen dat de bergen afslijten ❖ fossiele brandstoffen ❖ de ecologische voetafdruk

Leerlijn: Geschiedenis & Tijd - groep 1 t/m 4

In deze leerlijn staan geschiedenis, de mens en samenleving centraal. De leerlingen leren over diverse perioden uit de geschiedenis en maken kennis met historisch tijdsbesef. In groep 1 tot en met 4 maken de leerlingen kennis met vroeger en spreken de onderwerpen tot hun verbeelding. In groep 5 tot en met 8 bestaat de lesstof uit verschillende tijdvakken, elk met hun kenmerkende aspecten.

	1 miljoen oma's geleden (1/2)	Prinsen en prinsessen (3)	Grote ontdekkers (4)
Kerdoelen	41, 51, 52, 53, 54 en 54	51 en 52	51 en 52
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ de wereld van vroeger ❖ dinosauriërs ❖ wat fossielen zijn ❖ wat de IJstijd is ❖ de ontwikkeling van mensen ❖ hoe mensen vroeger leefden ❖ de oermensen ❖ grottekeningen ❖ het beroep onderzoeker ❖ het museum	De leerlingen leren over: ❖ koninkrijken in de middeleeuwen ❖ macht van de koning en koningin ❖ kastelen ❖ hoe het kasteel hielp een koninkrijk te beschermen ❖ de taak en uitrusting van ridders ❖ het leven van de mensen in en om het kasteel ❖ verschillen en overeenkomsten van prinses en prinsessen van vroeger en nu ❖ prinses Amalia	De leerlingen leren over: ❖ wat uitvindingen zijn ❖ Leonardo da Vinci ❖ de stoommachine ❖ ontwikkeling van de auto ❖ de uitvinding van de gloeilamp ❖ de uitvinding van de telefoon ❖ de uitvinder Christiaan Huygens en zijn uitvinding ❖ de uitvinder Marie Curie en haar uitvinding

Leerlijn: Geschiedenis & Tijd - groep 5 t/m 8

	De tijd van de klassieken (5)	Nieuwe verhoudingen (6)	Opkomen voor verandering (7)	Wereldorde in ontwikkeling (8)
Kerdoelen	38, 50, 51, 52 (tijdvak 2) en 53	37, 51, 52 (tijdvak 7) en 53	37, 46, 50, 51, 52 (tijdvak 5) en 53	37, 38, 51, 52 (tijdvak 10) en 53
Leer- en inhoudsdoelen	De leerlingen leren over: ❖ het ontstaan van de Griekse stadstaten ❖ de ontwikkeling van de oude Grieken ❖ Olympia ❖ het leven in het oude Rome ❖ wat Romeinen in hun vrije tijd deden ❖ verschillende bestuursvormen van het Romeinse Rijk ❖ het Romeinse leger ❖ de limes ❖ de Bataafse opstand ❖ de opkomst van het christendom ❖ de val van het Romeinse Rijk	De leerlingen leren over: ❖ de crisis in de Republiek ❖ de standenmaatschappij ❖ de mode van de 18e eeuw ❖ de opkomst van de Verlichting ❖ het abolitionisme ❖ de gelijkheid voor vrouwen ❖ de Franse koning Lodewijk XIV ❖ de opstand van de patriotten ❖ de Franse Revolutie ❖ de Bataafse Republiek ❖ Lodewijk Napoleon als koning van Nederland ❖ het bestuur van Napoleon Bonaparte	De leerlingen leren over: ❖ de ontdekkingsreizen van Columbus ❖ Vasco da Gama ❖ de vastgelopen reis op Nova Zembla ❖ de splitsing van het christendom ❖ het verschil tussen katholieken en protestanten ❖ de opstand tegen het Spaanse bestuur ❖ de Nederlandse Opstand ❖ het ontstaan van de Republiek ❖ het Beleg van Leiden ❖ de Renaissance ❖ de humanist Erasmus ❖ Leonardo da Vinci	De leerlingen leren over: ❖ de wederopbouw en het leven na de Tweede Wereldoorlog ❖ Willem Drees ❖ de Koude Oorlog ❖ de komst van de Berlijnse Muur ❖ de nucleaire wapenwedloop ❖ de samenwerkingen binnen de VN, NAVO en EU ❖ de gebeurtenissen in Srebrenica ❖ de dekolonisatie van Nederlands-Indië, Suriname en de voormalige Antillen... ❖ ...en hoe dit vervolgens leidde tot verschillende nationaliteiten in Nederland

Aanvullende informatie over de doelen

In bovenstaande overzicht staan de huidige kerndoelen genoemd. De specificatie van deze kerndoelen zijn terug te vinden binnen het domein 'Oriëntatie op jezelf en de wereld'. Ga hiervoor naar <https://www.slo.nl/thema/meer/tule/orientatie-jezelf-wereld/> (2025). Ook zijn er meerdere vensters uit het Canon van Nederland opgenomen in deze thema's (<https://www.canonvannederland.nl/>, 2025). Enkele voorbeelden hiervan zijn de Hunebedden, De Hanze, VOC en WIC, Spinoza, De Grondwet, Aletta Jacobs en Srebrenica. Deze en meer vensters zijn met name terug te vinden bij de geschiedenis- en burgerschapsthema's.

Actualisatie kerndoelen.

Op dit moment worden de huidige kerndoelen geactualiseerd voor alle vakgebieden. Voor burgerschap en wereldoriëntatie zijn deze kerndoelen nog in de conceptfase, dus nog niet definitief. Kerndoelen binnen het domein 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' zullen naar alle waarschijnlijkheid worden vervangen voor kerndoelen binnen 'mens en maatschappij' en 'mens en natuur'. De ontwikkelingen hiervan houden we in de gaten.

Voor meer informatie hierover, ga naar <https://www.actualisatiekerndoelen.nl/>